

E R D É L Y I

M A G Y A R

H Í R - V I V Ö

Kolo'svár Karátson Havának 30-dikén

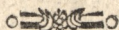
1790.

Az Erdélyi Ország Gyűlésének folytatása-

Tsak rövid idő múlva, hogy a' Királyi Biztoshoz küldött Követség vizszá jött, ki-indúla a' Királyi Biztos Ur maga szállásáró; a' ki-nek-is tiszteletére a' Várofi Polgárságon kívül, az uton a' merre ment két sorban állott a' gyalog lovas és Németh Katonáság, a' Hintó előtt pedig

dig ment a' leg-fényesebb öltözetben lévő Magyar Nemesség ló-háton. Azonban pedig, a' meddig a' Királyi Biztos Ur jönne, az Ország Gyűlésének Palotájából eleibe mene a' Méltóságos Igazgató Tanács egészen az épületnek bejövő ajtajáig, a' hová-is meg-érkezvén a' Királyi Biztos, azt illendő tisztelettel fogta, és előtte menvén be-vezeté az Ország-házába. Itt a' Királyi Biztos az néki három lépésnyire fel-emeltetett székre le-ülvén fel-tévé kalapját, és eleöbbször-is Fel-olvasatá ő Felségének azon irását, melyben ötet telyes hatalommal bíró Királyi Biztosnak tette, azután az ezen irás mellé zárt kés Rescriptumot, mellynek egyikre az Ország Rendeihez, a' másika pedig az Igazgató Tanácshoz szól vala, által adá a Gubernátornak, ez pedig egyik Itélő-Mesternek fel-olvasás végett. Mind a' két Rescriptumban bizonyosá teszi a' Királyi Felség az Országot, hogy annak mint közönséges mint különös törvényeit meg-tartya. Ezeknek fel-olvasása után egy ékes beszédet tartá a' Királyi Biztos Ur Déák nyelven az Ország Rendeihez, a' melynek alkalmatosságával valahányszon ezt a' szót mondá Status Magyarúl az Ország Rendei mindenkor meg-emelítette a' Kalapját. Ebben a' beszédben igen érzékenyül elé adta a Királyi Biztos mint ő Felségének ezen Hazához viseltető kegyességét, mint pedig az Orzágnak a' Felséges Auszriai Házhöz mutatott forró hűségét, és meg-tántorithatatlan ragaszkodását, a' bé sejezésében ösztönözé a' Rendeiket, hogy
ditső

ditső elejeknek példájok szerént, a' hivség hi-
 tét haladék nélkül, és illő kézséggel tennék le.
 Beszédjét el-végezván a' Királyi Biztos Ur, a'
 törvény szerént való Hitlés formáját írásban ál-
 tal adá az Ország Igazgatójának Gr. Bánffi
 György Ur ö Eccellentziájának, a' mellyre
 a' Hit le-tétel az Ország részéről kezdődék ily
 rendel: 1-ször: Tette-le a' Hitet a' Méltó-
 ságos Igazgató Tanáts az az annak Tanáts
 Urai; az esküvés formáját olvasta a Gubernátor,
 ugy mint a' ki maga-is egyfzer'smind eskütt.
 2-ször: tették-le a' Hitet az Igazgató Tanáts-
 nál lévő Titoknokok, 3-ször A' Királyi Tábla
 4-szer: a' Fő Ispányok, és a' Székely Székek
 Fő Királybirái. 5-ször: a' Titok Tanátsofok.
 6-ször: a' Regalitták. 7-szer a' Vátmegyék,
 Székely Székek, a' Szász Nemzet, és a' Taxá-
 lis helyek Deputátussai. Le-téven az Ország
 a' Hitet, a' Királyi Biztos Ur-is ö Felségének
 Képében, és Nevében maga Rendi szerint meg
 esküvék, hogy a' mit az Ország Rendeihez szól-
 ó assecuratorium Rescriptumában ígért, azt meg-
 fogja tartani. Ez-is meg-elsvén a' Gubernator
 Ur ö Eyccellentziája az Országnek nevében egy
 igen ékes Beszédet monda Déák nyelven a' Ki-
 rályi Biztos Urhoz, Erre a' Királyi fel-tételek
 (Regia propositiók: olvastatának-fel, a' mel-
 lyek ezekből állanak: 1-ször kézfittesék a'
 Törvénykezésben egy új rend-tartás. 2-ször
 Az Armálista egy ház helyü Nemefek vétetőd-
 jenek ki az adó alól. 3-ször: a' Jobbágság
 törvény által töröltésék-el. 4-szer: dolgoz-
 tásék

társék egy helyyes Urbarium. 5-ször: [Az adó fel-vetés, és fel-szedés módja iránt kézzittársék egy új sinor mérték. Ezeknek fel-olvasása után el-mene a' Királyi Biztos; írását úgy ki-ké-fértetvén az Igazgató Tanátszól, mint bé-jö-vevelekor. Ezen nap nagy Asztalt ada a Királyi Biztos; A' szállása előtt egy igen szép Gyöze-delmi Kapu vala emelve, a mellynek külső felén fűrű sorokban helyheztetett számlálhatatlan sok Méterek sötétben meg-gyújtatván, távúl-ról, úgy tertzett mintha az egélz Gyözedelmi Kapu tsupa fénylő szép sorokban egybe rakott Briliantokból állana. Ennek a' Gyözedelmi Kapúnak a' felső részén volt a' Tsálfár Képe; alább azután ilyen irás volt.

LEOPOLDO SECUNDO
C. R. P. P. P. OPTIMO
D A C I A
J U R A T A M F I D E M.

alább jobb felől volt az Erdélyi három Nemzetnek Tzimere evel az alá irással. DEDIT UNIO VIRE S. bal felől pedig látzatott a' fel-jövő Nap evel az alá irással PRECIPI-TAT NEBULAS.

Jegyzés. „A' Királyi fel-tételek között vagyon még a' Nempteleneknek hivatalokra alkatmazztatások - is.

„Novemberre ki-adott Hamburgi Politicum Journalban ezeket olvassuk: Ausztriai Biro-da-

dalom leg-főbb részének — úgy mint a' Magyar Tartományoknak eddig való nem igen jó-ra mutató sorfok Leopoldnak bölts álhatatolsága, Atyai Kegyefsége, és Népeihez való fzeretete által, egy olly fordulásba jött, mely minden félelmet megszűze távozttat, és mint a' Magyar Tartományokra, mint pedig az egész Birodalomra nézve — tsendelséget, és báldog állapotot ígér. Ennek ide való iktatásában mi légyen tzélunn ki ki az Hazafiak közzül által láthatja, azét semmi magyarázatra nints szükség.

Magyar Országai Tudófitáfok,

Pofon, Dec. 5-dikén. „ Az el-múlt napokban, kérdésbe jött az új Systema szerént végre hajtott. 's még el-nem végezett, úgy nem különbben a' felsőbb Törvényzésekre vitt Criminalis (vétket tárgyzó) és Pölgári perek' dolga. Ezek eránt különös tzikkelyben teszi ki addig tartandó határozását a' Gyűlés: míg a' jövő Gyűlésre el-fogja egy Daputatio, az azt tárgyzó munkáját készíteni. Az Urasági Székek eránt az a' fel-tétel lett, hogy azok az Aalattvalók ügyeikre nézve is előbbeni állapotjókba helyeztetsenek vizsa. — Továbbá, következendő tárgyzokról tétettek fel Tzikkelyek:)

- 1) Hogy a' meg-hólt Tsáfszártól nyert privilegiumeknek semmi erejek ne légyen; hanem ha a' most uralkodó Kir. Felség által fogtak meg-erősítetni.
- 2) Az Ország Konstitutioja meg-fértéfe vétkéröl.
- 3.) Az 1715-dik esztendőbéli

8-dik

8. dik 22. dik Tzikkelyekben elő adott rend kívül 's tsak futtában tvrtani szokott Ország Gyűléseknek el-törlésekről. 4) Az adózásnak elintézéséről. 5.) Hogy a' Magyar Fő Hadi Tanátsnak Tagjai, Magyarból válasszassanak, 's hogy a' Katonai Rendnek semmi bé-folyása (avatkozása) ne legyen az Országnek polgári dólgaiba. 6) Hogy a Monopoliumok (máskí-rekesztő kereskedések) lotteriák, szerentse fazakak, 's az úgy nevezett hazard-játék, 100 arany büntetés alatt meg-tiltassanak. 7.) A' Sz. Koronáról, 's annak Budán lejendő tartásáról. 8.) Azon kötelező Iráfoknak semmikké veió tételekről, mellyeket tartoztak vólt adni magok-ról, az utóbbi Igazgatás alatt, jószágaik nyeresé-alkalmatosságával, a' birtokos Nemesek. 9.) Hogy Temes, Torontál, és Krassó Vármegyéknek, az Ország Gyűlésbéli helyek 's szavok vizsgálata adattassék. 10.) A' Temesi Grófnak méltóságáról. 11.) Hogy Magyar Hazafiuság' Jussát (Indigenatus) senki ne nyerhesse, a' Státusok meg-egyezések nélkül. 12) Hogy a' mind két nemen lévő Magyar Nemesség, nemzeti öltözetben járjon. 13) Hogy a' hiteles helyek leveles házaik vizsgálata állitassanak. 14.) A' Kamara' leveles házaknak ki-nyitatasáról. 15) A' falétrom főzéséről. 16.) Hogy a' Polgárok 's Katonák által elegyesen lett fel-számlálásnak (Conscriptio) el-múlása után, ezentúl, az Ország Gyűlése által meg-határozandó mód szerént menjen végbe a' Lélek' számba vétele. 17) Hogy az Ország' fel-mérését tárgyazó minden

mun-

munkák semmikké téteflenek, 's ezentúl az aféle fel - mérés meg - ne engedteflék. 18.) Hogy a' katoná foglyok, a' katonai Törvényfzéknek adattáflanak által. 19.) Hogy a' Magyar Jus publicum, vagy az Orfzág polgári alkotványáról való tudomány közönségesen tanittáflék. 20.) Hogy az 1723 - dik eflzteend. 14. Tzik. meg - újjittáflék, az az: hogy ne tartozzon a' Nemefség harmintzadolni ennekutánna attól, a' mit maga, vagy házi népének fzükségére bé - hoz más örökös Tartományokból; avagy azokba ki vízf. — Arról - is vólt fzó, hogy ne lennének ezentúl örökös Fő Ispányságok; de ezen tárgy - nak további meg - fontoláfa, különös Deputá - tzió - nak adatott által. — Tegnap vétettettek - fel a' Királyi kegyelmes Feltételek. Az azokon pontról pontra menő, 's ő Felfségének bé - nyújtandó Jelentés fel - olvafltatott; de még egészen meg nem állítatott. Ha meg - fog állíttatni: ki jő nyomtatásban. — Az Erdők pufztításának akadályt vető hafznos végezés hozáflról - is gondolkozik a' Gyülés. — A' 'Sidók eránt addig, míg már különös Törvény hozattatnék felölök, olly meg - határozás lett, hogy a' Városba 's helységekbe, kereskedés végett lejendő járás - ra nézve, azon állapotban téteflsenek vízfzfa, mellyben vóltak ezen folyó eflztendő Januarius - nak elfőjén: de a' Bánya Várafokba nem fza - bad lefzfz nékiek menni.

Ezen hónapnak 9 - dikén és 10 - dikén - is Ü - léfl tartának az Orfzág tagjai Po'sonban. Ezen 2 gyűléfekben azokkal az infáló Levelekkel baj -

lódik vala az Ország, mellyeket a' véghetetlen sok idegen Uraságok nyújtottanak vala-bé a' Hazasiak közé való bé-iktatásfokért — A' 10-dikben tartott gyűlésben tudtára adá az Ország tagjainak G. Zitsi Károly Ur Ő Excellentiája azt az örvendetes hirt, hogy az Auszriai Belgiumi Tartományok és Statufok II. Leopoldot törvényes Fejedelemnek meg-ésmérvén, önként hatalma alá adták magokat. Ezen olyan-gyon meg-örvendének a Magyar Státufok, hogy alig tudják vala örömeiket nyilván valóvá tenni, és leg-ottán kéri vala a' fő H. Palatinus, hogy ezen rend kívül való örömeiket Ő Felségének jelen-tené. —

J E L E N T É S.

Mint hogy az Ország Rendeinek kérésére mind a' Gyűlés, mind a' F. Fő Igazgató Tanács Fejedelmi parantsolathól Kolo'svárra határozatott, nékem is helyet kelle változtatnom. Innen az érdemes Közönségnek jelentetik, hogy a' kik a' Magyar ujjabb történet írást meg-tartani, avagy ezentúl meg-szerezni szándékoznak, e' béli tzellyokról korán tudósítani méltóztassanak: Ez okból az elő-fizetésre kérettetnek, melly a' Kolo'svárt lakókra nézve téfzen 2, Rfl. 15 xroat, más-fokra nézve 3. Rfl. 15. ugyan annyi xroat. Ez iránt pedig az Ország-béliek a' K. Posta hivatalnál, a' külsők, ha alkalmatosb' lészen, akár a' Szebeninél, akár a' Bétsinél jelentést tanni ne-terhelteffenek. Kolo'svár 28.-dik Decembris 1790.

Az Ujsá Nyomtató
Hochmeister Márton